

La insuportable maldat de l'ésser

Hansel i Gretel, La bella dorment, La Ventafocs, Blancaneu, Pinotxo... Aquells contes que ens explicaven de petits i que segurament molts hem narrat als nostres fills i filles tenen en el terror un dels ingredients vertebrals de la narració. Les penúries i les desgràcies que pateixen els seus protagonistes (sovint dones, també s'ha de dir) hi són reflectides, en rondalles emmarcades en una societat remota hereva de l'edat mitjana on imperava l'escassetat d'aliments, la fam i la misèria. La noia de l'agulla, la pel·lícula danesa dirigida pel suec-polonès que estrenem, beu d'aquesta font clàssica dels contes de fades, amb un enfocament més naturalista que també l'apropa als relats de Charles Dickens, en què a més de retratar la vida dels pobres i els més oprimits també ressalta una sàtira a l'esnobisme de l'aristocràcia imperant. A mig camí, doncs, entre el conte tradicional i aquell depurat maniqueisme del cèlebre escriptor anglès, parteix aquesta història que, quan descobrim que està basada en fets reals, encara ens referma més amb allò que la realitat sovint supera la ficció.

Aquí la protagonista és Karoline, una noia que viu una vida miserable, incapaç de pagar la seva pensió malgrat que treballa dia sí i dia també en una fàbrica tèxtil que produeix vestimenta militar per a les tropes que lluiten a la Gran Guerra. Reclama ser una vídua no reconeguda per l'Estat, però quan queda embarassada per un noi ric (l'amo de la fàbrica) apareix el seu marit del qual no en sabia res des de feia més d'un any amb les ferides de la guerra marcades en el seu rostre (porta una màscara que li cobreix les deformitats, ara convertit en un monstre rebutjat per la societat que només pot malviure reconvertit en un freak de barraca de fira). Malgrat tot, quan Karoline sembla que està a punt de refer la seva vida és rebutjada pel pare de la criatura, que no voldrà perdre els privilegis de classe. I per acabar-ho d'adobar, perdrà la feina.

A partir d'aquí, ja us avisem si no l'heu vista encara, tot fa camí cap avall, amb la pobra protagonista abocada a caure encara més al fons de l'abisme existencial, en un lloc tan fosc que no hi cap ni un bri d'esperança. Això passa quan coneix, ja desorientada del tot, una dona carismàtica que regenta una agència clandestina d'adopcions, tot acceptant ajudar-la a cuidar els nadons que seran donats en adopció. El relat ja no dona treva i l'horror que s'intueix i es descriu es farà insuportable a partir d'una revelació que farà que res sigui comparable a les calamitats que ha patit fins aleshores. I nosaltres, els espectadors, ens

LA NOIA DE L'AGULLA

Pigen med nalen
Dinamarca, 2024
Direcció: Magnus von Horn
Guió: Line Langebek Knudsen, Magnus von Horn
Intèrprets: Victoria Carmen Sonne, Trine Dyrholm
Durada: 115 min
Gènere: drama
Idioma: danès
Subtítols: català

preguntarem, calia tanta humiliació i victimització, sense concessions, d'una heroïna prototípica del melo-drama? Per sort, l'elegància formal del conte real que ens descriu, amb un blanc i negre que recorda al millor expressionisme, i l'escrupolós punt de vista narratiu, maquillen una proposta que feta d'una altra forma encara seria menys digerible per a ànimes sensibles.

La noia de l'agulla s'inscriu en un corrent de cinema que confronta la deformitat física amb la deformitat moral de l'època; en què els monstres de circ acaben sent més entranyables que no pas molts humans d'aparença més càndida i dels quals n'acabem descobrint vessants de la condició humana més monstruosa. Sense anar més lluny, Yorgos Lanthimos, convertit en tot un expert en la matèria amb obres recents com *Poor things* o *Kinds of kindness*. També, ens recorda molt a la proposta (més radical i naturalista) d'*El bany del diable*, que tractava sobre altres tipus d'infanticidis ocorreguts a l'Àustria del segle XVII on moltes dones cometien els crims de sang per no haver de cometre un suïcidi que les condemnaria eternament pel pes de la religió. Quanta crueltat inherent en l'ésser humà. De fet, si ho pensem bé, no fem més que mantenir viva una herència literària com la que recollien els germans Grimm, en què mares com la de Hansel i Gretel convencien el seu marit perquè els abandonés al bosc per així no haver-los d'alimentar. Per sort, molts d'aquells contes acabaven bé.

Jordi Camps i Linnell

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona